

TRIMISA

1654 On. Biblioteca
Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

Funcționarii publici

Osatura administrativă a statului român, cuprinzând toate administrațiile și serviciile publice, a fost supusă unei radicale primeniri din partea actualului guvern, proiectul de lege prezentat de d. Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri, constituind o reformă care era necesară pentru îmbunătățirea motului, că vechile legiuiri erau pline de lacune, din care cauză șchiopăta întregul sistem.

Pe lângă sistemul defectuos mai persista și mentalitatea aceea bolnăvicioasă — în plină floare sub domnia partidelor indreptățite — că fiecare clientelă electorală într-o funcție publică, răspândind astfel din bugetul statului serviciile personale făcute vreunui potentat al zilei.

Pletora electorală intrată în asemenea condițiuni în administrația statului nu se mulțumește numai cu un rol parazitar, ci se dădea la tot felul de șicana, mutând și destituind pe funcționarii de carieră.

Fiecare schimbare de regim însemna o nouă serie de persecuții și acte orbitoare împotriva unor subieși care au înțeles doar să-și facă datoria.

Frontul Renașterii Naționale a pus capăt acestui rău înrădăcinat în viața noastră publică, iar primul ministru, în dorința de a introduce norme civilizate, și mai ales drepte, a prezentat proiectul de lege în care se insistă deosebit asupra numirilor funcționarilor publici.

Prima treaptă care deschidea drumul spre administrația statului, numirea, se făcea după criterii subiective ceea ce a permis ca să se strecoare foarte multe elemente care nu corespundeau menirii lor.

În viitor, curmandu-se arbitrarul, se va inaugura un sistem care asigură promovarea meritului. În consecință, numirea se face ținând cont de trei elemente: titlul de studii, capacitatea verificată prin examen, recomandarea unui organ competent și răspunzător.

Pe lângă fiecare așezământ public va funcționa o comisiune de propuneri, numiri și înaintări, însărcinată cu clasificarea candidaților pe baza titlului și a probei de examen.

Proiectul de lege prevede și pedepșirea abuzurilor ce s'ar face la numiri, cuprinzând sancțiuni nu numai pentru candidați, ci și pentru membrii comisiunilor care se lasă influențați de intervenții.

Frontul Renașterii Naționale, prin decretul de lege prezentat de d. Gh. Tătărescu, primul ministru, inaugurează o eră nouă în viața administrativă a Țării Românești și trasează un drum fără sinuozități pentru soarta funcționarului român, căruia creându-i-se condițiuni normale, își va da aportul pentru ca angrenajul statului să funcționeze în condițiuni ireproșabile.

ROMULUS F. EOȘU

România și M. S. Regele Carol II subiectul principal al presei engleze

Sfortările cari au dus la realizarea unei linii Maginot a României subliniate elogios

LONDRA, 20 (Rador). — Când am sosit în București, dela Berlin, în Septembrie, România era una din țările cele mai amănunțite" scrie d. Cedric Walter, crespndentul special al lui Daily Mail la București.

„Acum patru luni s'a născut în fața primejdiei un nou simț național, de notărită determinare pentru apărarea frontierelor țării, spirit de care este însușit fiecare dela rege până la ultimul țaran. Regele Carol, tăcut și cu răbdare, a realizat unirea întregului Său popor român și minorităților, pentru a apăra România contra oricărui atac. Astăzi, România nu va ceda nicio palmă de pământ nimănui, fără a se bate pe viață și pe moarte, așa cum a fost limpede spus în discursurile Regelui Carol ținute în garnizoanele de seamă ale celor trei provincii.“

Subiectul principal al presei engleze de azi, îl constituie România și M. S. Regele Carol.

Toate ziarele, fără deosebire de cu-

lura politică, consacră M. S. Regelui și României lungi articole, publicate pe prima pagină, relevând opiniei publice britanice, progresele realizate de românii, grație muncii neobosite depuse de M. S. Regele, care a ridicat moralul

poporului, întărind apărarea țării sale contra oricărei ispite de agresiuni, contribuind astfel cu succes la menținerea păcii în Estul și Sud-Estul Europei.

Ceeace a determinat acest deosebit interes al presei engleze, a fost știrea despre existența unei linii Maginot în România, numită de ziarele britanice „Stăvilarul Regelui Carol“ (Carol's Dike).

În jurul acestei știri, presa de ieri seară și de azi descrie cu bogăție de detalii, sfortările făcute de România pentru realizarea acestei linii de apărare. Lungi articole asupra acestui subiect au apărut în Evening Standard, Evening News, Daily Telegraph, Daily Express, News Chronicle Daily Mail, Daily Sketch, Daily Mirror, Manchester Guardian. Deosebită știrea a fost radiodifuzată de posturile Londra și Paris și transmisă de agențiile Havas, Reuter, Bun, Associated Press și United Press, în America de Sud, America de Nord și Dominiile britanice.

Condamnări la moarte Rusii construiesc

pronunțate împotriva polonezilor Sentințele aspre ale tribunalului din Posen

Berlin, 20. (Rador) TRIBUNALUL SPECIAL DIN POSEN A CONDAMNAT LA MOARTE PE OPT POLONEZI, PRINTRE CARI TREI FEMEI, CARI LA 2 SEPTEMBRIE 1939 AU MALTRATAT GRAV DOI POLOZI GERMANI, CE SE ARUNCASERA

CU PARASUTA DIN APARATUL LOR IN FLACARI

ALTI 6 INCULPAȚI AU FOST CON- DAMNAȚI LA PEDEPSE VARIIND ÎN- TRE 5 ȘI 15 ANI RECLUZIUNE.

o linie ferată de 90 km

Londra, 20 (Rador). — „Daily Telegraph“ anunță că guvernul rusesc a început construcția unei linii de cale ferată lungă de aproape nouzeci de km., între Julfa și Minjevan, aproape de frontiera Iranului. Noua linie va fi legată cu calea ferată care merge dela Marea Neagră la Marea Caspică.

Adunarea națională turcă

a votat legea pentru organiza- rea economică a națiunii

în timp de războiu

Acord total între Turcia și Bulgaria

Ankara, 20 (Rador). — Adunarea națională turcă a votat legea pentru organizarea economică a națiunii în timp de războiu. Refik Saydam, prim ministru a rostit apoi o cuvântare, înainte ca adunarea să intre în vacanță. Oratorul a arătat că cea mai desăvârșită ordina-

domnește în Turcia. Așa a mulțumit tuturor țărilor care cu prilejul ultimelor catastrofe și-au manifestat solidaritatea cu Turcia.

Examinând apoi problemele de politică externă președintele a amintit atmosfera amicală în care s'au desfășurat ne-

gociile economice dela Londra și Paris, care au dus la acordul cunoscut.

Amintind oprirea delegației economice turcești la Sofia, a declarat că acordul este total între Bulgaria și Turcia, în ceea ce privește stabilizarea păcii și a securității în Balcani.

O NOUĂ VIAȚĂ PENTRU TINERETUL UNIVERSITAR

In ritmul noului regim al vieții publice românești, — ale cărui roade au și început să se ivească, din belșug, — sunt asociate toate forțele națiunii.

Toți fiii țării au înțeles porunca vremii și au răspuns — ca o singură ființă — chemării înalte a M. S. Regelui Carol al II-lea, — acelei chemări care se deschideau — larg și luminos — perspectivele mântuitoarelor înfăptuiri.

Fără deosebire de clasă socială sau de categorie profesională, deasemenea, fără deosebire de origină etnică — cetățenii României s'au încadrat — entuziasmat și cu convingere — în ritmul mișcării de renaștere națională, inițiat și susținut, cu neistovită energie și adâncă înțelepciune, de Insuș Suveranul poporului nostru.

Potrivit acestui principiu care animă opera de consolidare sufletească a

tuturor fiilor țării, — regimul Frontului Renașterii Naționale ocrotește, cu aceeași caldă iubire și înțelegere, toate straturile sociale, precum și toate treptele manifestărilor vieții noastre intelectuale.

In aceste rânduri, voim a sublinia o recentă măsură a domnului Mihail Ghelmegeanu, ministrul Internelor, care a supus M. S. Regelui un decret-lege, potrivit căruia Universitatea din București primește în patrimoniul său un important imobil din Capitală, în care se va da posibilitatea altor 40—50 studenți lipsiți de mijloace materiale, dar merituosi, să-și poată desăvârși studiile mulțumită bursei.

Această măsură — care precizează, faptic, odată mai mult normele care călăuzesc activitatea regimului de astăzi al vieții noastre publice, se adaugă unei

întregi serii de realizări menite — laolaltă — să creeze, pentru studenții români, acele condiții optime necesare desăvârșirii studiilor lor.

Pe lângă acele cantine și căminuri în cari au asigurată toată întreținerea, pe lângă bursele în bani acordate lunar de Rectorul Universităților — pe lângă toate aceste acte din partea celor în drept, de înțelegere a nevoilor lor, studenții români din București vor putea avea, prin dispensarul ce li se va crea, încă o minunată condiție de ameliorare a vieții lor.

Citim în această nouă măsură luată prin aprobarea M. S. Regelui, de domnul Ministru al Internelor, încă un semn al luminoaselor principii ce dirijează spre biruință, mișcarea Frontului Renașterii Naționale.

Contribuția Banatului la renașterea noastră cultural-națională

L
Sfârșitul veacului XVIII și începutul celui de al XIX-lea sunt considerate azi, — și cu drept cu vânt, — de toată cărturărirea noastră, ca fiind pragul renașterii noastre naționale. Se cunoaște rolul hotărâtor al Romei, — nu al Romei papilor, ci al metropolei străvechi, deținătoare a marelui tradiții de cultură latină, cu care am luat contact definitiv și temeinic abia către sfârșitul veacului al XVIII-lea. Departe denoi gândul de a trece cu buretele peste ceace s'a înfăptuit prin strădania vrednicilor noștri cronicari și a traducătorilor de literatură religioasă, cu multă osârdie stăruitori de a-și sluji legea și limba.

Nu este însă mai puțin adevărat că munca lor a avut un caracter de singularism, fiind efectuată în nota și atmosfera nebuloasă a culturii slavo-bizantine, fără afinități cu ființa noastră geto-latină dar mai ales fără perspective orizonturilor largi, deschisă sufletului nostru ideologia și în general de cultura strălucitoare a lumii latine, cu care ne-am simțit dela început organic una.

Ei, acestei atotbiruitoare conștiințe de renaștere în latinitate, îi datorăm și cea dintâi mare erezie, relatinizarea limbii, care a dat naștere luptei acerbe, pătimase uneori, împotriva latinistilor stricători de limbă. Asa, la câteva decenii după biruința definitivă a bunului simț putem recunoaște fără nici o scădere a demnității noastre că până și acea luptă a fost binefăcătoare, salutară, ea contribuind la lămurirea, precizarea și cristalizarea multor puncte de vedere și adevăruri importante.

Ceeace ne-a dat latinismul românesc, este aproape inevaluabil, mai pre sus de toate însă el ne-a trezit la viața națională. Prin stimularea interesului față de trecutul nostru, raportat la marile și grelele nedreptăți ce ni s'au făcut, prin activitatea lor disciplinată, metodică de organizatori și îndrumători, mai ales în cele școlare, dar mai cu seamă prin perspectiva largă și luminoasă, deschisă ochilor noștri dornici de alte orizonturi, decât cele strâmte ale slavo-bizantinismului, latinistii ne-au înlesnit întrezărirea încă dela început a marelui obiectiv de atins: unirea sufletească (culturală) și prin ea unirea politică de mai târziu, a tuturor Românilor.

Fără acea mândrie a originii noastre pur latine, exaltată de ei, fă-ă evocarea de fiecare clipă, evocare plină de patos, a gloriei romane înfrunghiate în divul Traian, și a purității descendentei noastre din marii cuceritori al lumii, cum am fi îndrăznit noi, cei mai amărâți și mai umili fii ai acestui pământ, să ne ridicăm ochii și să privim încredere cunzile Carpaților, despăr-

țitori, Nistrul și Tisa, idealul strălucit întrevăzut de ei?

Sub influența ideilor noi, sămănate într-o atmosferă prielnică, pregătită în văpaia marelui incendiu, care a fost revoluția franceză, se pornește dela un capăt la altul al pământului românesc o activitate infriguată, desfășurată mai ales de tineretul generos, totdeauna sensibil la efervescența provocată de dinamismul ideologic și generatoare de valori spirituale. Nu lipsesc, firește, nici bătrâni, mai ales aceia cărora, după zisa neîntrecutei artiste, care a fost *Agata Bărescu*, le îmbătrânește numai certificatul de naștere, nu și inima. Moșia românească vinuește ca un atelier gigantic, în care se încrucează cele mai înfierbântate și adesea și cele mai contradictorii idei, în munca de pregătire a zilei de mâine. Artă, știință, literatură, politică, — nimic nu e pierdut din vedere. Este epoca legendară a lui: *Scrieți băieți oricum, numai scrieți!*, aplicat pe toate fețele și în toate senzurile, fenomen cât se poate de firesc acelor vremuri epice.

Toate, sau aproape toate provinciile contribuie la cadența ritmului nou. Din cercetările de până acum se cunoaște bine contribuția Munteniei (cu Oltenia), a Moldovei cu Bucovina și Ardealului. Mai puțin, chiar prea puțin se cunoaște aportul Banatului, deși acest aport, cum vom vedea, este destul de însemnat, ca să nu fie nesocotit, mai ales dacă ținem seamă și de elogiioasele cuvinte spuse de Petru Maior, învățatul autor al „Istoriei pentru începutul Românilor în Dachia”, la sfârșitul acestei cărți, apărute la Buda în 1812...

„Cu care mijlocire nu după mult timp, este a se nădăjdui, că Bănățenii între Români cei mai învățați se vor număra, măcar că nu au episcopi din neamul lor.”) Va fi fost poate și un act de măgulire din partea autorului, care se vede apreciat și răsplătit pentru truda sa de „preacinstiții protopresviteri Petru Iorgoviciu (Oravița-Vărădia). Ștefan de Atanasievici (Lugoș), Ion Tomiciu (Caransebeș) și Nicolae Stoica de Hațeg (Mehadia).”)

țin adevărat că istoricul nostru cunoaște din contact personal destul bănățeni, vrednici de stima sa, în Buda și Pesta (separate pe atunci).

Căci, fenomen bizar, unul din cele mai importante focare național-culturale românești, de dincoaci de Carpați, la această dată, este Capitala ungară. „La începutul veacului trecut”, — zice neobositul cărturar, d. profesor pens. dr. Ștefan Pop, unul dintre foarte puținii cunosători temeinici ai trecutului nostru nu prea îndepărtat, ale cărui comunicări apărute în Foia Diecezană constituie o comoară de informații, de care m'am servit și eu la alcătuirea prezentelor articole, — „trăia un număr frumuseț de Români în Buda Pesta.”) Iată câțiva numai dintre cei mai însemnați, semnați între anii 1788—1825 în Buda și Pesta: S. Micu, Gh. Șincai, P. Maior, Paul Iorgovici, I. Molnar-Pinaru (faimos medic-oculist, editorul celei dintâi gazete românești, apărute în Viena și naționalist îndârjit), C. Diaconovici Loga, dr. Rogu, Gh. Petrovici (protopopol Belintului, mai apoi inspector școlar la Buda și censor la tip. Univ. după P. Maior), Moise Nicoară, Damaschin Toma Bojincă, D. Tichindeal, preotul român Ioan Teodorovici, medicul dr. Pavel Vasici etc. etc.

Cel mai mare procent al intelectualilor români de aici îl dau bănățenii. „Profeții culturii și ai literaturii noastre de renaștere”, — zice tot d. profesor Pop, — „Clain, Șincai și Maior, mai întâi și mai cu eficacitate au fost ascultați de bănățeni! Mai vărtos ei, bănățenii aleargă în metropola țării, sub discernământul profesilor tipăresc și îndrumează curentul deșteptării naționale, culturale și sociale”.

NIC. TOMICIU

1) Dr. Șt. Sop: Primii gramatici români bănățeni, X. Familia Jorgoviciu, F. D. No. 28/1922.

2) Id. I. c.

3) Id. Primii gramatici români bănățeni. VIII. Începutul parohiei rom. din Budapesta. Mișcarea culturală în jurul ei 1809—1836 F. D. No. 21.

4) Id., F. D. No. 24/1922.

Radio

SAMBATA, 20 IANUARIE.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

RADIO EXPERIMENTAL. 12: Ora; C.

Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospod.

rești și igienice. 12.10: Muzică variată (discuri).

13: Ora; Radiofonice; Sport; Diverse.

13.10: Concert de prânz, Orchestra Vasile Julea.

14: Radiojurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Vasile Julea.

15: Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații.

RADIO ROMANIA. 18.00: Ora de Străjerilor. I. „24 Ianuarie” de D. V. Teodorescu.

Misionar al Străjii Țării II. „Rapsodia stei noastre Uniri”, scenariu de Mircea D. Rădulescu.

19: Ora; Mersul vremii. 19.10: Cronica dramatică și cinematografică.

19.50: Muzică religioasă (discuri).

19.50: Jurnal în limba maghiară. — RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI.

20: Ora de artă populară, de Alexandru Dima.

20.15: Continuarea concertului de muzică religioasă (discuri).

20.35: Poșta Radio. 20.40: Transmisie dela Opera Română.

„Salomeea”, operă într'un act de Richard Strauss. — În pauză (22.20—22.40):

Radiojurnal (II); Sport. — II. „Cutia cu jucării” de Debussy (coregrafia: F. R. Capali).

Conducerea muzicală: George Georgescu.

23.05: Muzică distractivă și dans (discuri).

23.45: Jurnal pentru sughițate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

DUMNICA, 21 IANUARIE.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

RADIO EXPERIMENTAL. 9.55: Ora de

gloase. 11.15: Concertul Societății Române de Radiodifuziune, Orchestra Radio, dirij.

Th. Rogalski: (Transmisie dela Atena, Simfonia III-a în fa major de Brahms).

— Pauză. Fantezie pentru pian și orchestră de Debussy (pian: Ion Fillonescu); Valse de Ravel.

— 13: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sport; Diverse.

13.15: Concert de prânz, Orchestra Grigoraș Dinicu.

14: Radiojurnal. 14.20: Continuarea concertului orchestrei Grigoraș Dinicu.

14.50: Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații.

15: Vești și Sfaturi agricole. 15.15: Ora de muzică variată (discuri).

17.15: Ora „Muzică și voce bună”.

18.15: Ora; Mersul vremii. 18.17: Cântăreți italieni (discuri).

18.45: Concert de muzică de dans. 19: Săptămâna. 19.15: Continuarea concertului Orchestrei „Lucaefărul”.

— RADIO ROMANIA. 20: Radiojurnal în limba maghiară. — RADIO BUCUREȘTI.

20.05: Continuarea concertului Orchestrei „Lucaefărul”.

— RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI.

20.10: Țara Hațegului. Prof. Romulus Vuia (Directorul Muzeului etnografic din Cluj).

20.25: Cântec din țara Hațegului, voce: D-ra Rodica Buză (acomp. de taraf).

20.45: Radiojurnal. 21: Teatru: „Cruciada copililor”, evocare difonice de Petru Aman.

21.55: Muzică ușoară și de dans (discuri).

22.10: Radiojurnal (II); Rezultatele sportive.

22.30: Continuarea concertului de muzică ușoară de dans (discuri).

Constătuirea celor care au aderat la reorganizarea revistei și editurii

„Aster Bănățen”

Astra Bănățeană roagă pe toți Doamniile cari au primit și au răspuns la apelul făcut pentru reorganizarea revistei „Lucaefărul” și a editurii să binevoiască să a lua parte la constătuirea ce se ține Miercuri 24 Ianuarie 1940 orele 10 în sala festivă a Liceului Comercial Timișoara.

Se vor discuta următoarele chestiuni:

1. Străduințele depuse de precursorii pentru reorganizarea revistei.
2. Normele de funcționare a revistei și editurii.
3. Hotărâri pentru trecerea la înfăptuire.

Coafuri moderne și artistice

cu fier și apă, maricior vopsi ul pă ului și onduiații permanente cu garanție execută

Salonul ILIE MAGDA Timișoara I.

la fața Poștei Centrale.

Imbogățirea Muzeului Bănățean

Autoritățile locale, în anul financiar început la 1 Aprilie, își pregătesc bugetele 1940—41. Rândurile cari urmează le sunt destinate, ca o modestă sugestie.

Mulțumită lui Emanuil Ungureanu, omul care a ctitorit atâtea instituții timișorene, municipiul nostru posedă un muzeu foarte onorabil înzestrat. Conducerea lui o are, după cum se știe distinsul om de cultură, d. dr. I. Miloia, șeful serviciului cultural al Primăriei. De prezent o crudă boală înlănțuiește de patul său pe directorul Muzeului Bănățean. Glasul acestei instituții riscă astfel să nu fie auzit la momentul oportun, când se vor discuta mijloacele materiale ce i se vor repartiza în anul ce vine. Acest glas am vrea să-l înlocuim prin articolul nostru.

Muzeul Banatului a intrat în proprietatea Municipiului Timișoara în 1922. De prezent muzeul este în stadiul de reorganizare, după mutarea lui în localul din Palatul Cultural, mai spațios, dacă nu mai potrivit scopului, decât localul cel vechi. Secțiunile principale sunt: arheologică, arte-frumoase, bisericăscă, etnografică, numismatică etc. Ele se îmbogățesc prin săpături proprii de arheologie, donații și, mai ales, cu m p a r a t u r i. Prin urmare îmbogățirea muzeului nostru este, pe lângă priceperea directorului, o chestiune de bani.

Valoarea educativă și culturală a unui muzeu bine înzestrat este imensă și nicipecum egală cu simplul total al sumelor investite: acest lucru îl știe aci oricine. Se mai știe că adunarea operelor de artă plastică, în special ale artiștilor dispăruți, cere posibilitatea de a profita de toate ocaziunile favorabile ce se prezintă.

Pinacoteca Muzeului Bănățean cuprinde azi vr'o 700 de tablouri, dintre care cele mai prețioase aparțin Școlii italiene, pictate de maestrul Agostino Caracci, Luca Giordano, Pompeo Battogni, Giov. Battista Pittoni etc. Nu va surprinde pe nimeni afirmația noastră că galeria de tablouri nu este atât de bogată cum ar trebui să fie cea a unui oraș care adăpostește și o Academie de Arte-Frumoase, pe lângă Școala Politehnică și o mulțime de școli secundare. Și prestigiul metropolei Banatului pretinde un efort în sensul îmbogățirii Pinacotecei cu opere contemporane sau mai vechi.

Ni se va obiecta că timpurile nu sunt potrivite pentru colecționarea operelor de artă. Or, tocmai contrarul e adevărat. Dată fraza pe care am subliniat-o într-o revistă elvețiană: „Totdeauna timpurile politice neliniștite, perioadele de revoluții și războaie, au fost aclele cari au pus pe drumuri operele de artă.” Ar fi de neiertat ca Muzeul Bănățean să nu poată achiziționa operele ce i se vor oferi cu siguranță spre cumpărare, din lipsă de disponibilități bugetare. De altă parte, cine vrea să cumpere operele pe cari le crează artiștii noștri dacă nu colecțiile publice acum, când intelectualii amatori de artă n'au destul nici pentru traiul cotidian.

Iată de ce ridicăm glasul nostru, cerând pentru Muzeul Bănățean o alocație bugetară cât mai mare pentru anul financiar ce se pregătește. N. Ivan

Vas englez scufundat

Londra, 20 (Rador). — Vasul petrolier englez „Inverdargle”, scufundat în Marea Nordului avea 9456 tone. Naufragiul s'a produs în urma unei explozii pe bord. Sânt dați lipsă 14 ofițeri și mecanici. Dintr'un echipaj de 46 oameni. Majoritatea marinarilor erau austrieci.

Vinovăția lui Max Ausnit

Inalta Curte de Casație a stabilit definitiv că toate capetele de acuzare împotriva lui sunt temeinice

Faptul înstrăinării rentei celor 18 milioane franci nu este prescris

București, 20 (SIR). — Inalta Curte de Casație a început la 17 Ianuarie și a continuat ieri, judecarea recursului făcut de parchetul general al Curții de Apel București și acela făcut de inculpatul Max Ausnit, împotriva deciziei Camerii de punere sub acuzare depe lângă Curtea de Apel București (pronunțată în apelul făcut de inculpatul Max Ausnit împotriva ordonanței definitive de trimitere în judecată dată de judele instructor).

Eri la ora 16.30 Inalta Curte a intrat

în deliberare și la ora 18.40 a pronunțat decizia următoare:

Admite recursul declarat de Parchetul general împotriva deciziei Camerii de punere sub acuzare și casează fără trimitere decizia Camerii de punere sub acuzare în partea atacată de recursul Parchetului general.

Se respinge apelul făcut de inculpatul Max Ausnit împotriva ordonanței judecătorești de instrucție și se respinge recursul făcut tot de Max Ausnit în contra

deciziei Camerii de punere sub acuzare.

Prin hotărârea pronunțată, Inalta Curte de Casație a stabilit definitiv că: Toate capetele de acuzare aduse d-lui Max Ausnit sunt temeinice și urmează a fi examinate de instanța de fond, iar privitor la chestiunea înstrăinării rentei de 18,000,000 franci francezi: a hotărât că acest fapt nu este prescris, fiind vorba de o infracțiune continuă care urmează a fi judecată de instanțele represive.

Tot afacerea Alboteanu

D. Eugen Titeanu fost subsecretar de stat audiat timp de 2 ore de magistratul instructor

București, 20 (SIR). — Eri d. președinte Al. Ionescu titularul Cabinetului 4 Instrucție Ilfov a continuat cercetările în afacerea fraudelor dela fostul subsecretariat al presei și propagandei ai căror autori sunt: Victor Alboteanu, Petre Codreanu, C. Vasilescu și Mihail Mircea. Magistratul instructor a audiat timp de două ore pe d. Eugen Titeanu sub al cărui subsecretariat au fost săvârșite fraudele de către Victor Alboteanu și complicitii săi. Deasemeni a mai fost audiat și câțiva funcționari din serviciul presei și propagandei. Pentru a

elucida o serie de probleme în legătură cu fraudele și falsurile săvârșite la subsecretariatul presei și propagandei, d. președinte Ionescu a dispus întocmirea unor tablouri, cuprinzând toate comenzile acordate de acest subsecretariat la diverse imprimerii precum și publicațiile date la cotidienele din capitală și provincie. Toate aceste tablouri vor fi confruntate cu comenzile și cu sumele efective acordate de către direcția publicității pe timpul când Victor Alboteanu opera la subsecretariatul presei și propagandei („Curentul”).

Pentru a păstra imperiile ele trebuie populate

Cuvântarea d-lui Mussolini la consiliul comisiei corporative a Africii italiene

Roma, 20 (Rador). — D. Mussolini a prezidat Joi consiliul general al comisiei corporative ale Africii orientale italiene.

În cuvântarea ținută cu acest prilej, Ducele a declarat: Istoria popoarelor, care au facultatea de a crea imperii, învață, că un imperiu este în prima sa fază o creațiune spirituală, politică și militară a metropolei. În faza a doua, un imperiu trăește și se desvoltă cu mijloacele ce l-au fost date în mare parte de către patria mamă. În a treia fază, im-

periul are grijă singur de propriile sale mijloace. În a patra fază, un imperiu este în stare să completeze sursele auxiliare ale patriei mame. El îi furnizează materiile prime și formează mai multe fragmente ale metropolei.

Pentru a păstra imperiile în chip sigur, trebuie ca ele să fie populate.

D. Mussolini a declarat că prima fază s'a terminat pentru Africa orientală. Explicațiile Ducelui au fost vii aplaudate și la sfârșitul ședinței s'a făcut o mare demonstrație în onoarea sa.

O bandă de 12 spărgători arestată de poliția Capitalei

Soția faimosului Scharaga era șefa bandei

București, 20. (SIR). — Poliția capitalei a reușit, după îndelungi cercetări, să aresteze o bandă de 12 spărgători — toți din Chișinău — care a dat în capitală zeci de lovituri îndrăznețe. Conducerea acestei bande o avea tocmăi Sonie Scharaga, soția vestitului spărgător Samuel Scharaga, arestat odată cu banda spărgătorilor skiori după lovitura dela Brașov. Sonia Scharaga avea domiciliul în Str. Lupiței 24 București. Din bandă mai fac parte: Itzic Schuster zis Ocsi din Str. Lupiței 19, Moldavski Lipa din Str. Pope Farcaș 90, Marcu Arenberg Str. Lupiței, Caminschi Uhmilpa Str. Lupiței 35, Steinberg Leib Str. Lupiței 24, și Marcus Carol

din Str. Lupiței 32. Deasemeni au mai fost arestate Dora Caminschi, soția spărgătorului cu același nume, Dora Lipsiu, Ida Hercovici, Perla Kaufmann și Surica Marcovici. La domiciliile acestora s'au găsit adevărate bazare de lucruri furate.

Întreaga bandă este înaintată parchetului cu lucrurile furate.

Astăzi întreaga bandă va fi înaintată Parchetului și probabil spre seară va fi trimisă la Văcărești, unde va fi o... emoționantă revedere: Samuel Scharaga își va vedea soția sa făcându-l de sigur onorurile de gazdă.

Scurte telegrame

externe

Belgrad, 20 (Rador). — D. Jurisic, ministrul Jugoslaviei la Sofia a fost numit ministru la Berna. D. Milanovici, ministru la Berna a fost transferat la Sofia.

Stockholm, 20 (Rador). — Agenția telegrafică suedeză anunță că guvernul sovietic a exprimat regrete guvernului suedez pentru faptul că două avioane sovietice au sburat peste frontiera suedeză din greșală, din cauza dificultăților de orientare, pricinuite de timpul nefavorabil.

Madrid, 20 (Rador). — Joi la ora 11.40 s'a procedat în biroul colonelului Beigbender, ministrul afacerilor străine, la schimbul instrumentelor de ratificare a tratatului franco-spaniol. Delegația franceză era prezidată de mareșalul Petain, ambasadorul Franței.

Bruxelles, 20 (Rador). — D. Van Zeeland, fost președinte de consiliu a părăsit Joi Bruxelles plecând la Barcelona Via Paris. D-sa se va imbarca Duminecă spre a merge la Venezuela, unde va studia posibilitățile de colonizare pentru refugiați europeni.

Helsinki, 20 (Rador). — Minus 58 de grade. aceasta este temperatura care s'a înregistrat Joi la Nikkby. Este cel mai intens frig din câte s'au văzut din 1878 și până azi.

Londra, 20 (Rador). — Agenția Scotland Yardului a făcut Joi o anchetă în fața locului, la pulberăria Wathalbbey, unde s'a produs o puternică explozie.

Bratislava, 20 (Rador). — DNB transmite o desmintire oficială a biroului alovac de presă, care declară lipsite de orice temei informațiile din izvor francez, că s'ar fi concentrat trupe germane numeroase în Slovacia, că Bratislava, Silein și Presov ar fi ocupate de germani și că ofițeri germani ar fi fost însărcinați să ia comanda garnizoanelor alovace.

Newyork, 20 (Rador). — „Newyork Times” anunță că Uniunea Sovietică a cumpărat 1,300,000 barile benzină din Statele Unite, dela începutul războiului în Europa.

Londra, 20 (Rador). — Vaporul italian „Premuda” de 4427 tone, care eșuase la Goodwins, a fost redus pe linia de plutire în cursul zilei de Vineri și remorcat până în domeniul unde va fi reparat.

Scrisori din Deva

CRIMA. In notarul comunei Certejul de sus, locuitorul Șerdean Romus, împreună cu fiul său Șerdean Petru și cu fiica sa Șerdean Dafina, au ucis prin lovituri de ciomag pe locuitorul Pieter Sabin din aceeași comună.

Autorii crimei erau într-o veche ceartă cu victima, din cauza unui pământ.

La fața locului s'a făcut reconstituirea crimei, în prezența d-lui procuror Predan Vasile și a d-lui jud. de instrucție dr. Aurel Oprean.

S'a emis mandate de arestare și criminalii au fost depuși în penitenciarul din Deva.

ARESTAREA UNUI JANDARM PENTRU ABUZ DE PUTERE. Parchetul Tribunalului Hunedoara a deschis acțiune publică de concluziuni de arestare, contra plutonierului jandarm Gogoșe Constantin, șeful plutonului de jandarmi din Băița.

D-l jud. de instrucție al Cab. II dr. Aurel Oprean a emis contra susnumitul mandat de arestare și acesta a fost depus în penitenciarul din Deva.

Plutonierul jandarm Constantin Gogoșe se face vinovat pentru faptul că în cursul anilor Septembrie—Decembrie 1939, în calitate sa de șef de post a pătruns în locuințele locuitorilor Radu Petru din comuna Nevoiași și Topor Romulus din comuna Fizeși, dela cari a luat, în urma amenințării cu arestare și închisoare, suma de 45.000 lei, pe care și-a însușit-o.

BAL COSTUMAT. Reuniunea Femeilor Române sub presidenția d-nei Veturia dr. Câmpoșan, păstrătoare fidelă a tradiției și a obiceiurilor și jocurilor românești, aranjează în seara zilei de 3 Februarie c. un bal costumat, în saloanele restaurantului Crucea-Albă din localitate.

BEȚIV INGHEȚAT. Buda Ioan de 54 ani din comuna Festeră a fost găsit în zăua de 12 Ianuarie înghețat în hotarul comunei, venind spre casă beat din Sellșioara. Alături de el s'a găsit damigeaua cu țuică și traista cu colaci. Ne fiind nici o bănuială de crimă, s'a autorizat înmormântarea.

BATAIE CU CUȚITELE. Udrea Gh. din Josani a bătut grav și a tăiat cu un cuțit pe consăteanul său Belea Gh., care era în stare de beție. Agresiunea s'a făcut din răsunare. Udrea a fost înaintat parchetului cu acte dresate, de postul de jandarmi.

RĂZBUNAREA CRIMINALĂ. Individul Costa Anghel din Rengheț, fiind în dușmănie cu Ștefan Lazăr din aceeași comună, s'a introdus în noaptea de 3 Ianuarie în grajdul acestuia, rânindu-i un bou cu cuțitul. Postul de jandarmi din Bozeș l-a dresat actele și l-a înaintat Parchetului Deva.

ACCIDENT DE MUNCA. Lucrătorul Laslău Niculae din Crișcior, a fost lovit din neatenție cu un dreg de fier, fracturându-și antebrațul drept. A fost internat la spitalul din Brad.

DELA PRIMARIA DEVA. Se aduce la cunoștință, că tabloul celor înscrisi în listele electorale ale comunei Deva, în cursul lunii Decembrie 1939 s'a afișat la primărie.

Cei interesați pot face apel la judecătoria mixtă Deva până la 23 Ianuarie 1940.

Recolta de cereale germană din 1939 a depășit calitativ media ultimilor ani

Cercetările Institutului german pentru morărit asupra recoltei de cereale panificabile din anul trecut au ajuns la concluzia că și de astă dată această producție a depășit calitativ media anilor trecuți. Greutatea hectolitrică a secarei este pentru 34% din producție, normală, adică de 70—72 kg., pentru 10% sub normală și pentru 56% peste nivelul normal. Corpurile străine sunt, la secară, c. 1.1%, iar la grâu cu 1.4% mai scăzut decât în anul trecut.

CRONICA ARADULUI

Până la sfârșitul exercițiului, bugetul municipiului Arad va fi complet realizat

Bugetul exercițiului viitor nu va fi majorat — Actualele impozite vor li menținute

Arad, 20. — Imprejurările speciale în care suntem obligați — fără voia noastră — să trăim, au creat în toate părțile condițiuni noi de trai și de activitate. Aceasta nu numai în domeniul intereselor particulare ale cetățenilor, ci și în cel al intereselor colectivității, grupată în așezări mai mult sau mai puțin numeroase. Este explicabil, deci, dacă în unele locuri se simte o stagnare a activității sau dacă în alte părți se cere o intensitate, un efort mai mare din partea oamenilor pentru și în interesul colectivității: sunt sacrificii ce se cer de totalitatea națiunii pentru siguranța ei de azi și pentru propășirea de mâine. Aceste constatări le-am făcut cu prilejul unei convorbiri cu caracter particular, ce ne-a fost acordată de d. general Alexandru Vlad, primarul orașului nostru. Constatările le-am făcut, în timp ce dsa ne înșira greutățile cu care trebuie să lupte pentru a asigura, cu oameni mai puțini bunul mers al administrației comunale și a asigura diversele obligațiuni impuse de împrejurările actuale.

„Sarcina noastră ar fi cu mult mai ușoară — a continuat dsa — dacă nu ar trebui să îndreptăm greșeli și neglijențe rămase an de an în anii de după Unire. Au fost păcate multe, care acum — tocmai acum când este mai greu — încep să se răzbune. Lumea nu se întreabă de ce nu se face imediat cutare lucru, dar uită să întrebe de ce nu s'a făcut deatâtia ani de viață românească a Aradului. Nu dau exemple sau cazuri concrete din acest domeniu, dar cine știe să privească și mai cu seamă vrea să vadă, le vede pe toate...

În altă ordine de idei, privind exclusiv finanțele municipiului, d. general AL. Vlad, ne-a declarat:

„Cu toate greutățile ce le întâmpinăm din cauza numărului mare de oameni concentrați la granițe, încasările se fac multumitor și sper că până la sfârșitul anului bugetar, toate capitolele vor fi complet realizate.

„Priyor la întocmirea bugetului pe exercițiul viitor, am dat dispozițiuni șefilor de servicii, să întocmească anteproiectele, dar numai cu ceiace este strict necesar și numai în baza realizărilor din actualul buget, pentru că la nici un caz nu vreau să se alcătuiască un buget mai mare decât al exercițiului actual. Aceasta atrage, desigur, după sine și siguranța că în cursul viitorului exercițiu bugetar, nu se va face nici un fel de majorare a impozitelor. Vor fi menținute impozitele actuale. În schimb, se va căuta ca sarcinile comunale să fie suportate de toți locuitorii orașului, în proporții cu veniturile lor”.

Precizările aceste ale dlui general Alex. Vlad, precizări de ordin general și fără amănunte, vor avea, desigur, darul să arate tuturor — chiar și acestora ce mai au o îndoială despre felul cum se lucrează sub actualul regim în comparație cu regimurile trecute — că tot ce se face la municipiu se face numai în interesul cetățenilor. Banul public este folosit în interesul colectivității, în interesul orașului. Și pentru cine se mai îndoiește, este suficient să arătăm, că în casieria municipiului, banii — în monedă de hârtie și metal — nu au scăzut niciodată, dela 1 Ianuarie încoace, sub 19 milioane. Din contră, în ultimile zile ale săptămânei trecute și primele din săptămâna aceasta, stocul de monedă al municipiului s'a urcat până la aproape 21 milioane lei. Cei ce au cunoscut împrejurările dinaintea venirii dlui general AL. Vlad în fruntea municipiului nostru, își dau seama și înțeleg diferența și însemnătatea cifrelor de mai sus...

În astfel de condițiuni, oredem, că dacă împrejurările viitoare nu vor fi mai rele decât cele de azi, programul de activitate pe 5 ani, întocmit anul trecut de către conducerea municipiului, va fi realizat în întregime, spre ridicarea, frumusețea și cinstea Aradului.

La Arad ninge puternic

Arad, 20. — Incepând de Joi dimineața, la Arad a început să ningă și să viscolească puternic, Zăpada a atins, în orele târzii ale după amiezii, grosimea de 20 centimetri, iar temperatura a scăzut brusc la 15 grade. Cu toată temperatura scăzută, zăpada continuă să cadă în cantități mari, iar vântuh să bată puternic dinspre Nord Est. Cu toate

sforțările depuse de îngrijitorii de case și portarii imobilelor, zăpada nu poate fi curățată de pe trotuare, căci aceste în câteva minute sunt acoperite din nou de straturi groase de zăpadă. Este pentru prima dată în ultimii ani, când zăpada cade în cantități atât de mari. Lumea și mai cu seamă populația săracă este foarte îngrijorată.

Știri din Buteeni-Arad

— **PARASTAS.** Se împlinește un de când a încetat din viața unul din fiii tribuni ai mișcărilor românilor din Ardeal, dr. Aurel Grozda. Familia, compusă din cei 3 copii, care la rândul lor ocupă locuri de răspundere în viața publică i-au făcut pomenirea în ziua de 14 Ianuarie în biserica ortodoxă din Buteeni. Slujba parastasului a fost oficiată de P. On. protoereu Șt. Lungu cu sobor de preoți. În cuvinte mișcătoare P. On. protoereu Șt. Lungu a reamintit figura impresionantă a marelui bătrân dr. Aurel Grozda. Coborât dintr-o veche familie de buni români, înțeleș să rămână credincios și să se dedice închinându-și întreaga viață izbăvirii noastre. Este acela care a răscolit paștile munților Apuseni și adunat la marea adunare de la Alba Iulia pe români de pe Valea Crișului. Nu numai atât, fost și un înflăcărat apărător al bisericii ortodoxe, în a cărei spirit crescut și își însușise cultura. Populația localității Buteeni a ținut să cinstească memoria acestui mare dispărut, participând în număr mare la oficierea parastasului.

— **PENTRU INZESTRAREA MATEI.** Colecta deschisă pentru înalta armatei de către d. notar Șirca s'a ridicat în câteva zile la suma de 231.000 lei. Funcționează un comitet compus din intelectuali care primesc subscrierile ce continuă zilnic, până la 1 Februarie 1940.

— **PENTRU ARMATA.** În atelierul de lucru al școlii primare se lucrează zilnic ciorapi și mănuși pentru armată. Lăna este cumpărată de primărie. De semeni s'au strâns cojoace și pieptene care au și fost trimise.

— **AJUTOARE LA SĂRACI.** Din inițiativa d-lui inv. V. Crucin, director școlar și comandant al stolului de străși și concursul membrilor corp. did. la școala primară din Buteeni s'au strâns alimente dela cei bogăți și au fost pățite la copii săraci ai celor concetrați.

Știri din Arad

— **Dispariție.** Soția lui Ladislaș din str. Blanduzei, a anunțat poliția soțul său a dispărut dela domiciliu mai multe zile.

— **Furturi.** Ioan Bokes din str. Bunul Corcheș, a reclamat poliției în privința unor necunoscuți, cari s'au introdus în locuința sa, de unde au furat 2500 lei și diferite obiecte.

— **Văduva lui David Nemet,** din Matei Corvin a reclamat că din pivniță s'a furat mai multe obiecte în valoare de 2500 lei.

— **Soția lui Mihai Nagy,** din str. Lazăr a anunțat poliția, că din locuința ei s'a furat un inel și alte obiecte în valoare de 1500 lei.

— **Stefan Silagyi,** din Bulevardul Carol, a reclamat poliției că în lipsa sa acasă, necunoscuți au pătruns în cuință unde au spart un dulap, din care au furat lingerie în valoare de 300 lei.

— **Înaintat parchetului,** Emeric Ștebó, zis Ghibiț, cunoscut pungșă, a fost înaintat parchetului, pentru că a furat 2400 lei, dela Anton Sued, din str. Trăirea în Biserică.

— **O altă dispariție.** Frederic Bocu din str. Trenului, a anunțat poliției dispariția fiului său Frederic în vârstă de 20 ani.

— **Ioan Ștefanic,** din str. Rozelor, a anunțat poliției dispariția fiului său Ștefan.

Turneul Sică Alexandrescu
TEATRUL COMUNAL TIMIȘOARA
 DUMINECA 21 IANUARIE ORELE 9 SEARA
 TEATRUL VESEL PREZINTĂ:
Părintele Cățeilor
 3 ore de răs cu
VASILIU BIRLIC
 Florica Demion, R. Lăzărescu, Lulu Aurelian, Niculescu-Buzău, Angela Mateescu, Ionu Popescu, Magda Dumitrescu, Cotty Hociung, L. Handoca și I. Petrovici.
 Elevele și elevii au voie să asiste la acest spectacol

Timișoara sub zăpadă...

Așa a fost să fie... Iarnă grea și la propriu și la figurat. Zăpadă, ger, războaie...

Buletinul meteorologic, anunță că ninge pretutindeni, în țară. Gerul, deci, a cedat, cu toate că la Cernăuți mai stăruie la minus 15°. În schimb la Balcic, temperatura s'a urcat la plus 8°, deși acum câteva zile, Marea Neagră a înghetat la maluri, fenomen, ce nu s'a mai văzut de decenii.

La Timișoara, cea mai scăzută temperatură în iarna aceasta a fost de minus 23°, Banatul cunoscuse însă acum câțiva ani, geruri de minus 36°!

În contrast cu iarna, dulce, din anul trecut, anul acesta, anul surprizelor și al greutăților, 1940 a venit geros și plin de zăpadă.

Astăzi, zi de Vineri 19 Ianuarie, metropola noastră, a fost ninsă, ca niciodată stratul de zăpadă a atins grosimea de 60 cm. O adevărată bucurie, pentru copii înșă. Căci pentru circulația cea de toate zilele a municipiului, a fost și continuă a fi, o adevărată pacoste.

Deși IET-ul și-a pus încă de cu noaptea, în funcție, pe linii, plugul de curățit zăpadă, nîngând însă încontinuu, circulația tramvaielor nu numai că a fost grav stăvilită, ci pe liniile periferice, chiar întreruptă. Azi, de ex. pe linia 5-a Fratelia, tramvaiele au fost ore întregi blocaute.

Nu mai vorbim de străzi, unde vehiculele luptau cu stratul de zăpadă, putând din greu să străbată.

Eforturile depuse de muncitorii angajați anume pentru curățitul zăpezii de către I. T. A. S. și I. E. T., străzile n'au putut fi descongestionate, decât când, după masă pe la orele 16, ninsoarea a mai încetinit.

Să nădăjduim însă, că această excepțională ninsoare, nu va dura, — altfel circulația cât și aprovizionarea orașului va suferi.

Deși la Timișoara asemenea înzăpeziri sunt rare, totuși, experiența aceasta, chiar excepțională, ne îndeamnă, să ne pregătim în viitor pentru orice eventualitate. Să recunoaștem deci, că un singur plug al I. E. T.-ului, nu-i suficient, pentru destrăbierarea liniilor de tramvai, — iar lăptele muncitorilor, — a atătora câți au putut fi angajați și nu a atătora de câți a fost nevoie — nu ajung să facă față împrejurărilor. Timișoarii li trebuie aparate moderne de curățit, și de transportat zăpada. Această dovedită necesitate, pune încăodată problema unei moderne utilități, pentru toate anotimpurile, a Salubrității.

Bandit evadat de sub escortă

arestat într'o cărciumă

București, 20 (SIR.) — Banditul Tudor Coman Hodoș, care mai acum câteva zile a evadat de sub escortă, în timp ce se afla în drum spre tribunalul Ilfov, a fost arestat de comisarul șef Vasilescu, în comuna Balta Albă, unde a fost găsit în cărciumă. El mai are 4 ani de pedeapsă de executat.

D. general Petre Georgescu inspectează orașele din Ardeal

București, 20 (SIR.) — D. general Petre Georgescu, comandantul Garzii Naționale și comisar general pentru înfrînarea speculei, a plecat aseară în Ardeal, inspectând în mai multe centre orășenești modul în care se aplică măsurile pentru reprimarea speculei.

Timișoara se transformă

Planul cincinal al serviciului tehnic

De ce s'a schimbat acest plan?

Timișoara, 7. — Într'un număr recent al ziarului „Dacia” din 7 Ianuarie (1940), sub titlul: **Timișoara se transformă**, ne-am ocupat de planul edilitar de cinci ani al municipiului Timișoara, întocmit în anul 1938.

Darea de seamă despre activitatea anului 1938/39 a serviciului tehnic municipal, cât și darea de seamă a primelor 9 luni ale anului 1939/40, sunt dovezi că lucrările prevăzute în acest plan cincinal s'au

executat pentru primii doi ani aproape în întregime. Concentrările din anul curent pe de o parte, iar pe de altă parte contribuția municipiului Timișoara la opera de înzestrarea armatei, au silit municipiul să renunțe la unele lucrări, prevăzute a fi executate în cursul anului de față.

BAZELE PROGRAMULUI CINCINAL

Programul de lucru pe cinci ani al mu-

nicipiului Timișoara s'a întocmit având la bază veniturile orașului și prețurile materialelor din anul 1938.

Războiul continental actual, care are o înrăurire și asupra vieții economice a României, a făcut ca unele lucrări din acest program de lucru să fie abandonate, iar altele — din cauza prețului urcat al materialelor — să fie egalate pe mai mulți ani.

Consecința este că planul cincinal al municipiului nu va mai putea fi executat în timpul proiectat în plan — adică cinci ani — ci abia în șapte, sau chiar zece ani.

Primăria, ca să poată face față situației schimbate în urma războiului izbucnit în toamna trecută, s'a văzut nevoită chiar să renunțe la anumite proiecte. De exemplu, la construirea școlii primare și la construirea școlii de copii mici pentru circumscripția Cetate. Renunțarea aceasta, care are la bază o forță majoră, e cu atât mai regretabilă, cu cât planurile și devizele acestor școli nu numai că au fost aprobate de forurile tutelare, iar licitația pentru școala de copii a fost ținută, și cu bun rezultat; totuși, pus în fața îndatoririlor mai imperioase față de armata noastră, care stă de veghe la hotar, municipiul a preferat să treacă sumele destinate acestor lucrări, operei de înzestrare a oștirii.

E un provizorat, firește, care, momentan, și-a găsit o fericită rezolvare prin transformarea fostului local al bibliotecii comunale în școală de copii mici.

(Măine: Cum s'au dezvoltat orașele în vechime și cum se vor dezvolta în viitor?)

Toate automotoarele au fost suprimate din circulație din cauza înzăpezirilor

Timișoara, 20. — Din cauza troanelor de zăpadă, cazută în abundență în ultimele zile, cu începere de Sămbătă 20 l. c. următoarele trenuri automotoare au fost suprimate:

Timișoara—Ionel No. 1303 care pleca la orele 14.43 și No. 1304 ca e sosea la ora 13.20.

Timișoara—Vălceni No. 1312 care sosea la 13.05 și No. 1313 care pleca la 13.40.

Timișoara—Cenad No. 1322 care sosea la 10.55 și No. 1325 care pleca la ora 14.25.

Timișoara—Jimbolea No. 1177 care pleca la 6.45.

Timișoara—Lovrin—Jimbolea No. 1330, care sosea la 10.55, No. 1323 care pleca la 11.38 și 1324 care sosea la 17.04.

Arad—Nerău No. 1373 care sosea la 13.40 și No. 1374 care pleca la 13.50.

Restul automotoarelor vor fi transportate în trenuri cu garnituri și vor circula ca trenuri personale după orașul cunoscut.

Această schimbare se menține până ce timpul va redeveni favorabil.

În ce privește trenul Ionel—Timișoara No. 1302, începând de Duminecă 21 l. c., va pleca din Ionel la ora 4.45 și va sosi la Timișoara la 6.30.

Mentținerea Norvegiei liberă și independentă

Regele Norvegiei și-a exprimat credința în rezolvarea pașnică a conflictului ruso-lituaniez

Oslo, 20. (Rador) — Regele Norvegiei a oferit Joi seara la palatul regal un dineu în onoarea membrilor parlamentului, care și-a reluat lucrările. Suveranul a spus între altele: Nu putem să ne gândim decât cu onoare la viitor, în momentul când războiul începe în mod real. Războiul dintre Rusia și Finlanda constituie un pericol de pericor și de acela noi sperăm că aceste țări vor reveni în curând la starea de pace. Din fericire, Norvegia se găsește până acum în afara de război, dar dificultățile continuă să

fie multiple. În această atmosferă există o singură rază de lumină: unirea ce domnește în rândurile poporului nostru.

Sunt convins că această unire strânsă, ne va ajuta să ajungem scopul nostru, adică menținerea Norvegiei liberă și independentă.

D. Hembro, președintele consiliului de miniștri luând cuvântul a spus: Voința noastră de a ne apăra patria se rezumă în devotamentul poporului față de regele nostru și față de principele moștenitor.

Garda Națională din plasa Vinga a depus jurământul

Timișoara, 20. — Cu ocazia depunerii jurământului membrilor Garzii Naționale din comunele: Seceani, Murani, Pășchia, Fırteaz, Fiscuț și Hunedoara Timișeană din plasa Vinga, s'a oficiat un serviciu divin de către P. O. Protopop Alex. Bocșianu, la care au luat parte toți reprezentanții autorităților din plasă și un public numeros.

După terminarea serviciului religios, întreaga asistență a trecut în sala cuvântului P. O. Protopop Bocșianu, arătând într'o cuvântare însuflețită spiritul nou introdus de F. R. N. și menirea pe care o au aceste Garzii, terminând cu un călduros apel, la încadrarea tuturor în disciplina și ideologia Garzii Naționale.

Urmează apoi depunerea legăturii jurământ de credință a membrilor Garzii Naționale, luând cuvântul dl. P. Gruița, Comandantul Garzii din plasa Vinga, îndeamnă membrii cari au depus jurământul să fie orice împrejurare la înălțimea chemării lor. Incheie frumoasa-i cuvântare aducând glo-

mul M. S. Regelui Carol al II-lea. În numele plugărimii a vorbit țărani fruntași și membru al Garzii Naționale din comuna Fırteaz, Nicolae Tulescu, care îndeamnă pe toți iubitorii de Țară să semneze la împrumutul pentru înzestrarea armatei.

Atentat la Bagdad

Ministrul de finanțe al Irakului împușcat de un funcționar revocat

Bagdad, 20 (SIR.) — Ministrul de finanțe al Irakului a fost victima unui atentat. Atins de un glonte, el a fost transportat la spital. Atentatorul a fost arestat.

Bagdad, 20 (SIR.) — Autorul aten-

tatului contra lui Ruztan Haidar, ministrul de finanțe, este un funcționar revocat. Ministrul a fost atins de trei gloanțe, pe când se afla în fața biroului său. Rănile sunt grave. Crima are ca motiv răzbuinerea și e lipsită de caracter politic.

11 chinezi arestați la Singapore

Singapor, 20 (Rador). — Autoritățile au arestat 11 chinezi, acuzați că au organizat o grevă a lucrătorilor din port, și că în felul acesta au conspirat securității statului.

Senatorul Borah a murit

WASHINGTON, 20 (Rador). — Medicul care îngrijește de senatorul Borah, declară că starea bolnavului se ține neschimbată. Secretarul senatorului Borah a precizat că acesta a intrat în comă încă Miercuri seara. Vestile ulterioare prezicează că senatorul Borah a murit.

SPORT

Ripensia—Camt

o împăcare iminentă

Footballul timișorean a cunoscut nu de mult, o epocă de adevărată glorie.

Întâiu uninezul apoi Ripensia pe lângă că au fost în mod indiscutabil în fruntea echipelor din România, au realizat o serie de performanțe răsunătoare asupra echipelor din străinătate, cele mai bune de pe continent.

Timișoreni și-au îmbogățit cunoștințele de ordin tehnic și tactic, și-au ameliorat rutina în campania marilor echipe, cu renume mondial, din Budapesta și Viena, ba chiar faimoasa F. C. Bilbao cu o serie de vedete spaniole, a fost zdrobită la Timișoara.

Și publicul nostru a putut avea în afară de un campionat regional, de proporții modeste dar aprig disputat, un program internațional foarte interesant și foarte folositor.

Spectatorii la matchuri erau cu mii.

Însuși cu încredința cel mai mare sprijin al footballului nostru, publicul, a fost înălțurat, matchurile mari au fost mutate la București, iar noi, cari am dat band pentru evoluția footballului timișorean am fost siliți să constatăm că cel crescut de noi ne-au parșit. Criticării noastre nu au mai fost bune, le-au trebuit avonul de aiurea.

Footballul a câștigat enorm în interes, rețete, premii și banchetele curgeau puhoi... până la un timp.

Pe urmă au început deficiențele la matchurile de campionat, apoi greșelile de arbitraj și scandalurile, iar lumea a început să înțeleagă că e mai bine să meargă la strand sau la excursie decât să asiste la matchuri în care jucătorii și conducătorii s'au prezentat la doljența și nepregătire, furnizând partide de

tristă memorie.

Bineînțeles că în asemenea împrejurări nici nu putea fi vorba de organizarea matchurilor internaționale, mai ales că reabilitarea acestora nu putea fi asigurată.

Ar fi fost o posibilitate dacă în Timișoara ar fi fost două echipe bune. Dar nu a fost maximum una. Chinezul nu putea conta că de ani de zile s'a zbatut în preajma retrogradării, iar pe de altă parte nici nu are a se lăsa public care să-l sprijine cu ocazia realizării rețetelor necesare.

Acum situația s'a cam schimbat. Cluburile și footballiștii nu prea își pot da aere, căci în lipsă de public cluburile au ajuns falimentare, iar despre footballiștii trebuie să recunoaștem că, cu excepția unora, aceștia lasă de dorit.

Ca să iasă din acest impas cluburile noastre și-au dat seama că trebuie să pornescă într-o campanie spre a recâștiga simpatia publicului și implicit și contribuția acestuia.

Aceasta nu se poate face decât prin ridicarea clasei jocului și în ai doilea rând prin organizarea de matchuri de mare anvergură, la special matchuri internaționale.

Timișoara nu va putea găzdui partide mari decât în cazul dacă aici există două mari grupări cari pot forma obiectul unui program satisfăcător.

Avem cele două echipe, însă orice organizare în comun este imposibilă, deoarece există un litigiu care separă diametral cele două cluburi.

Interesul comun este însă atât de puternic, încât sperăm că actualele tratative ce să ducă promit să se încheie cu un acord, care să contribuie la renasterea footballului timișorean.

50 noi performanțe ușoară din

Aletica ușoară germană privește cu mândrie bilanțul anului trecut. Ea a înregistrat, într'adevăr, 50 noi performanțe, între cari recordul mondial al alergătorului Rudolf Harbig, care a parcurs distanța de 400 m în 46 secunde și 800 metri în 1:46.6 sec., și recordul mondial la sărituri în lungime al lui Christel Schulz cu 6,12 m. Bune rezultate au obținut atleții ușori germani și pe plan internațional. Aci au câștigat zece matchuri între țări, între cari întâlnirea cu Franța la München, cu 106 puncte contra 45 și aceea din Colonia contra Angliei, cu 93,5 la 42, 5 puncte. Aletica germană nu a pierdut decât concursul de marș cu Suedia.

germane în atletica anul 1939

tate au obținut atleții ușori germani și pe plan internațional. Aci au câștigat zece matchuri între țări, între cari întâlnirea cu Franța la München, cu 106 puncte contra 45 și aceea din Colonia contra Angliei, cu 93,5 la 42, 5 puncte. Aletica germană nu a pierdut decât concursul de marș cu Suedia.

Caleidoscop sportiv

Derbiul italian dintre Bologna și Ambrosiane s'a terminat cu 0:0 la Bologna.

Federația italiană de tenis și-a propus pentru 1940 șapte matchuri internaționale, între cari și cu România.

În Suedia la Örebro s'a desfășurat un concurs internațional, în care a eșit victorios norvegianul Engnestangen. Rezultatele tehnice au fost următoarele: 500 m. viteză: 1. Engnestangen 43.8 sec., 2. B'omgren (S) 45.7 sec., 3. Hallkvist (S) 46 sec. 3000 m. viteză: 1. Engnestangen 5:28.1 sec., 2. Frid (S) 5:32.2 sec., 3. Hedlund (S) 5:37.7 sec.

Sportul automobilist eficace din punct de vedere militar

Berlin, 20. (Rador) — Huehnlein, șeful secțiilor motorizate ale Reichului, a declarat că sportul automobilist german va continua și în timp de război, deoarece s'a dovedit a fi foarte eficace din punct de vedere militar.

— Echipa de hockey pe gheață a Politehnicii Timișorene susține Duminică la ora 11 dimineața, pe patinoarul Politehnicii, un match revanșa, cu echipa A. K. E. din Arad.

În Germania s'au disputat matchuri pentru cupa federației. La Frankfurt Gavoria a învins Suăvestul cu 2:1 (2:1) iar la Lipsca Saxonia—Pomeraine 14:1 (5:0).

Campionatele regionale de box au fost fixate pe 30 Ianuarie.

Japonia a început o acțiune pentru a organiza jocuri „Pan Pacific”, la cari să participe Canada U. S. A. Mexico, Insulele Filipine, Siamul și Indiile Olandeze. Aceasta pentru a înlesni în parte Olimpiada.

În anul 1939 americanii au stabilit 115 noi recorduri dintre cari 69 la natație și 41 la atletism.

Fostul campion european, olandezul Van Klaseren a învins la puncte pe Emil Wigh, iar suedezul Arne Andersson pe Schuman, în rondo al doilea prin k. o.

Importanța țărănimii în viața statului român

D. Dr. Nicolae Ogrin, conferențiar la școala Politehnică din Timișoara, publică în ultimul număr al gazetei „Cuvântul Satelor” acest interesant articol asupra păturei noastre țărănești:

Acum câteva zile mi-a căzut în mână cea mai recentă statistică demografică a României. Citind cu atențiune o astfel de statistică, multe constatări interesante poți desprinde din ea. Nu-i intențiunea mea să analizez statistica amintită, numai o singură situație vreau să rețin: și azi populația țării se compune în proporție de peste 80% din elemente rurale, pe când populația orășanească nu atinge nici 20%.

Este demn de reținut acest raport, mai ales în vremurile prin care trecem.

Datorința noastră de tribună a sătenilor este să subliniem importanța păturii rurale în viața de stat, mai ales azi, când noua așezare constituțională are la temelie principii categoriilor profesionale, principiul breslelor. Prin organizarea breslelor se urmărește: o armonizare a intereselor tuturor păturilor sociale în cadul statului unitar, deci o solidaritate națională.

Din punct de vedere național-etic, structura demografică este de mare importanță. Atunci când populația țării, în proporție de peste 80%, se compune din săteni, acela care vrea să cunoască țara și caracterul ei, trebuie să se coboară la sate, deoarece, ce cetând numai orașele și manifestările acestora, își va forma o înțelegere absolut falsă și nepotrivită cu realitatea. Dușmanii neamului, în acțiunile lor vrășmășoase, intenționat își cuțeg, întotdeauna, argumentele din cluburile și de pe trotuarele orașelor. Mulți oameni de bunăcredință au fost indusi în eroare prin această metodă. Că s'au putut petrece astfel de lucruri, în parte, este și vina noastră.

Purtăm o vină mai ales generația de intelectuali porniți dela sate și așezați

la orașe, unde amestecându-ne cu o lume străină de noi și ca origine și ca aspirații, prea repede ne-am uitat obligațiile față de aceia, din mijlocul cărora am plecat. Astfel s'a întâmplat că, n'au accentuat destul de des și suficient de tare, importanța elementului rural în această țară. O i, în România de după război, țărănul este principalul element susținător de stat, atât din punct de vedere economic, când este vorba de părea de toate zilele și de sacrificii materiale, cât și din punct de vedere național, când este vorba de apărarea fronturilor.

Industria și comerțul, împreună cu întreg angrenajul lor, de pe spinarea țărănului trăesc, iar orașele își datoresc bunăstarea aportului dat de sat, în calitate de consumator și furnizor în același timp. Cu toate acestea, câteodată, mai asistăm la unele conflicte de interese economice, între sat și oraș, ca reminiscență a unui trecut nu prea îndepărtat, care însă, într'un viitor mai apropiat decât s'ar crede, deodată cu naționalizarea orașelor, va dispărea. Judecând lucrurile serios, orice om de părintor va constata că nimeni n'are un interes mai mare, ca orășanul, în prosperitatea săteanului. „Are țărănul bani, atunci are toată lumea” ne spune un proverb, pe cât de vechi atât de adevărat. Totuși va mai trece timp până va fi, acest adevăr, înțeles de toți. Când va fi înțeles de toți, atunci va dispărea, cu desăvârșire, conflictele economice dintre sat și oraș, atunci vom mai avea maximizări de preturi la produsele agricole, atunci pulsul economic al țării va fi mai românesc, țara se va putea manifesta așa fel, ca să fie auzit și de dușmanii neamului. Dela ritmul nou, care ne-a adus atâtea realizări generoase, așteptăm și această binefacere.

NICOLAE OGRIN

Societatea „Bunelor gospodine” din Beba Veche și înzestrarea armatei

TIMIȘOARA, 20. — În frunțașă comună de frontieră Beba Veche a luat jună societatea „Bunelor gospodine” cu scopul de a ajuta familiile celor concentrați, lumea nevoiașă și în special, pentru desfășurarea unei cât mai intense propagande pentru înzestrarea armatei. Astfel, în scurt timp s'a adunat și luc. at de către membrele acestei societăți, 100 perechi ciorapi, 14 perechi mănuși, mănecare, cămeși etc., pentru soldații concentrați, 3000 lei pentru înzestrarea armatei, iar în urma unei serbări date de către această societate s'a adunat suma de 5400 lei, din care se va procura lapte copiilor săraci pe tot timpul ierii. Lăudabila activitate a societății „Bunelor Gospodine” din comuna Beba Veche și a tuturor femeilor române, este chezașia solidarității noastre naționale.

Dăm mai jos numele acestor bune gospodine, cari au înțeles adevărata lor

chemare, d-nele: Lorinț Florica președintă, Elena L. Petrescu secretară, Ruica Maghiaru v. prezidentă, Letitia Lenghel casieră, membre d-nele: Vălena Blaga, Elena Tucundeanu, Tonia Margareta, Fibișan Lucreția, Iuliana Danchi, Maria Vida, Elena Duda, Ana Breban, Ioana Stoi, Persida Mateanu, Ana Gruș, Florica Becherescu, Eufemia Stoi, Floare Ianculescu, Maria Tomi, Maria Căpăț, Ielița Gruș, Iana Paraschiva, Ecaterina Totorean, Cristina Gruș, Maria Dămian, Maria Ardelean, Elena Tănăsie, Lenchița Stoi, Persida Ardelean, Viorica Togi, Suciu Viorica, Fira Crăciun, Elena Flori, Ielița Ianculescu, Tadora Căpăț, Elena Munteanu, Lenchița Stoi, d-soarele: Eva Bondar, Veta Tomi, Sofia Minda, Letitia Totorean, Ielița Ardelean, Tomi Sida, Lenchița Stoi.

O armată bine înzestrată prezintă o națiune puternică

Subscrieți bonuri pentru înzestrarea armatei

INFORMAȚIUNI

Calendar

SAMBATA, 20 IANUARIE.

Ortodox: Cuviosul Părinte Eutimie cel Mare (+ 356).

Catolic: Sfinții Fabian și Sebastian.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Mizericordianii, Str. Sf. Ion; Circ. II: Löw, Str. 3 August, și Meixner, Pa. Petru Maior 3; Circ. III: Cristea, Pa. Lahovary; Circ. IV: Crăciun, Pa. Drăgălina 15.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Fratella: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFEI OR:

Capitol: „Primul sărut”, cu Deanna Durbin și Jackie Cooper.

Scala: „Dr. Robert Koch”, cu Emil Jannings.

Corso (fost Rivoli): „Adio, d-le Chips”, cu Robert Donat.

Apollo: „Tragedia unei generații”.

— **ADMINISTRATIVE.** Rugăm pe domnișii abonați să mandate abonamentul scrisorilor pe bușoni mandutului clar: suma, numele, pronumele, comuna, oficiul poștal, județul. Domnișii deponitari — în restanță — sunt rugați insistent, ca fără întârziere să deconteze achitând contul până la 31 Decembrie 1939.

— **SECRETARUL GENERAL AL FRONTULUI RENASTERII NAȚIONALE IN ARAD.** D. Victor Moldovan, secretarul general pentru Ardeal al Frontului Renasterii Naționale, a sosit vineri la Arad, venind de la Oradea.

— **Dela camera agricolă.** Camera de agricultură din localitate, anunță pe cei interesați că ministerul de finanțe a admis ca și sătenii fără pământ să-și poată măcina grâul obținut în schimb muncii agricole prestate, la morile țărănești din localitățile unde locuiesc.

— **PENTRU INZESTRAREA ARMATEI.** Membrii breșlei meseriașilor patroni lemnari din ținutul Timiș, în frunte cu d. Traian Novac, în afară de ceea ce au subscris prin ofanalele fiscale, prin breaslă, au mai semnat, bonuri pentru inzestrarea armatei în valoare de 118.000 lei.

— **Victimă a frigului.** În ziua de 18 Ianuarie 1940, orele 15.30, individul Ioan Bara din Fratella str. VIII Nr. 8, venindu-i rău a căzut în stradă și cu Salvarea a fost transportat la spital.

— **EXAMENELE PARTICULARE ALE ELEVILOR CONCENTRAȚI.** Examenele particulare de curs secundar și comercial vor începe Joi 25 Ianuarie. Elevii concentrați vor da examene după desconcentrare, pe baza cererii individuale, aprobată de minister.

— **A căzut de pe pod.** Locuitorul Novac Miloș, din Timișoara V, str. Horia Nr. 78, a căzut pe podul Traian, fracturându-și piciorul drept. De Salvare a fost transportat la Sanatoriul Bega, pentru a i se da ajutoarele cuvenite.

— **O dispoziție a primăriei Arad.** Printr-o decizie a primăriei măcelării din localitate au fost obligați ca pentru transportul cărnii dela abator să folosească serviciul instituit special în acest scop de către primărie. Măcelarii nu le-a convenit inovația primăriei și au făcut apel împotriva ei la curtea locală administrativă din Timișoara. Judecând apelul, forul administrativ din capitala ținutului, l-a respins, menținând hotărârea luată de municipiul și care are de scop să asigure transportul cărnii, în condițiuni cât mai igienice.

— **D. Dimitrie Șt. Dumitrescu a fost numit inspector judecătoresc.** Printr-o decizie ministerială a d-lui Istrate Mișescu, d. Dimitrie Șt. Dumitrescu, consilier la Curtea de Apel din Timișoara, a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de inspector judecătoresc, pentru tribunalele Arad și Căraș și serviciile auxiliare din circumscripțiile acestor tribunale.

— **Funcționarii fiscali din ținutul Timiș** pedepsiți de minister. Mănescu Gheorghe perceptor de agenție cl. II-a și Stănescu Gheorghe, agent de urmărire, ambii de pe lângă administrația de încasări și plăți Căraș, precum și Negoescu Constantin, agent de urmărire dela administrația de încasări și plăți Severin, au fost suspendați din serviciu de ministerul de finanțe.

— **TRUPA DE TEATRU ȘI MUZICA DIN COM. SOȘDIA CONTRIBUIE LA CULTURALIZAREA SATELOR.** Trupa teatrală a „Astei”, din comuna Soșdia, jud. Timiș-Torontal, condusă de harnicul sătean N. Peia, a dat mai multe reprezentații în satele bănățene, cu ocazia sărbătorilor. Din veniturile acestor reprezentații teatrale, trupa a adunat suma de 2000 lei, pe care a predat-o „Casei Naționale” din com. Voiteni. O faptă frumoasă și demnă de toată laudă.

— **Agenții agricoli vor fi mobilizați pe loc.** După cum se știe, conform legii de mobilizare agricolă pentru vremuri excepționale, printr-o ordonanță specială au fost numiți agenți agricoli, în fiecare comună câte unul. Cu privire la acești agenți agricoli, cari au împlinit vârsta de 35 ani, Camera de agricultură a județului Timiș-Torontal, a primit dispozițiuni să înceapă lucrările de mobilizare pe loc.

— **CASATORIE.** D-sra Olga Brediceanu fiica onoraabilului d. avocat Ioan Fruma, la Sibiu.

— **STATISTICA FABRICELOR DE MOBILA DIN ROMANIA.** După ultimele date statistice, în România sunt 123 fabrici de mobile, cu un capital social de 143 milioane lei. Pe specialități, aceste fabrici se împart în felul următor: 111 tâmplării, 37 fabrici de ambalaje, 24 fabrici de calapoade și cue de lemn, 16 fabrici de perli și bicinele, 29 fabrici de articole de menaj, 3 fabrici școlare, 7 de dopuri de plută, 5 uzine de îmbibat traverse, 4 distilării de lemn, 14 fabrici de hârtie și celuloză.

— **Mișcare în magistratura din Timișoara.** M. S. Regele a semnat un număr de decrete de mutări în magistratură. Relevăm din lista publicată în Monitorul Oficial: D. Octavian P. Popa, judecător la jud. urbană Timișoara se numește după cerere, judecător la tribunalul Timiș-Torontal, în locul d-lui Ștefan Gh. Filip permutat. D. Petre V. Budescu, judecător la jud. rurală Buziaș jud. Timiș-Torontal, se numește după cerere, în locul d-lui Alexandru Viția nu permutat. D. Nicolae Gh. Bărbuceanu, judecător cu gradul de președinte de trib. la jud. mixtă Huedin jud. Cluj, se numește procuror cu același grad la tribunalul Timiș-Torontal, în locul d-lui Titu-Ioan Popescu în alt post. D. Ioan C. Filipescu judecător la jud. rurală din Ineu jud. Arad, se permută după cerere la jud. I Urbană Timișoara în locul d-lui Octavian Popa trecut în alt post.

— **ȚINUTUL TIMIS DONEAZA 20 DE MILIOANE LEI PENTRU ARMATA.** Ținutul Timiș a hotărât să doneze suma de 20.000.000 lei în efecte de stat pentru înzestrarea armatei.

— **La oficiul de plasare din Timișoara** se caută un funcționar român, pentru birou, de 40 ani și care vorbește românește, înțelegere și nemțește, pentru o întreținere din Timișoara. Salar 4000 lei lunar.

— **SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 24 IANUARIE LA ȘCOLI.** Ministerul educației naționale a hotărât ca ziua de 24 Ianuarie să fie sărbătorită de toate școlile din țară. Un profesor va vorbi despre însemnătatea zilei.

— **BALUL MIDINETELOR.** Azi va avea loc, pentru prima oară în Timișoara, „Balul Midinetelor”. Angajatele celor 50 de firme de specialitate au depus toate silințele, astfel că revista balului este pe deplin asigurată. Balul va avea loc în localul din parterul Casinoului Militar. Va cânta muzica „Tempo Jazz”.

— **Se cer cărți pentru soldații bolnavi în spitale.** Spitalele militare sunt pline de tot felul de bolnavi și în timpuri normale, când țara nu are sub drapel decât efectivele contingentelor obișnuite. Cu atât mai pline sunt spitalele noastre militare acum, în vremea de iarnă grea și când armata noastră, pentru a face față oricărui eveniment, e nevoită a face concentrații masive din toate armatele și din toate contingentele. Spitalul militar Timișoara adresează intelectualilor țării din oraș și din provincie, prin intermediul ziarului „Dacia”, rugăminte de a dona cărți și reviste pentru soldații bolnavi din acest spital. Ofrandele se vor depune la redacția ziarului „Dacia”, care le va preda spitalului.

Mica publicitate

Căutăm un mecanic pentru fabrica de ghiță a noastră, ca mecanic ajutor, care pricepe manipularea motoarelor Diesel. Frații Neumann, Lugoj, Str. Ioan Vidu No. 17.

Cumpăr și schimb mărci poștale folosite și nefolosite. Waltrich frizer, II, Piața Traian 8.

Prepar copii de curs primar. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

Domnișoară de birou, cu scriere frumoasă se caută. A se prezenta la Administrația ziarului „Dacia”, ora 9—13, 17—19.

Locuință cu 5 camere, dependință, confortabilă de închiriat în Str. Mășilor No. 6 (lângă Piața Kütli).

S'a pierdut un certificat de absolvire al școlii de elevi meseriași din atelierul școlii CFR Timișoara, pe numele Chirculescu Gh. Ioan. Aflătorul este rugat să preda la redacția ziarului „Dacia”, contra recompensă.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzătorii de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

Locuri vacante:

- 1) 1 Angajat de birou, om serios, peste 40 ani, pt. toate lucrările, având interes pt. tehnică.
- 2) 1 Tehnician (mecanic) pt. diferite lucrări, om serios, cu simț de ordine și pricepere pt. desene simple.
- 3) Monteri pt. instalațiuni mecanice și electrice, oameni serioși și de încredere.

AFIT
Atelierele Fizico-Chimice Municipale Timișoara
(Str. Gării, 17, Uzina de gaz).

Deanna Durbin

în „Primul sărut” la CAPITOL

ULTIMA ORA

Lupte violente în regiunea Salla

O ofensivă sovietică respinsă
De la începutul războiului ruși au pierdut
208 avioane

Moscova, 20 (Rador.) — Comunicat: La 18 Ianuarie, operațiile militare de pe front au consistat mai ales în acțiuni de cercetași și în trageri de artilerie, în unele regiuni. Aviația sovietică a făcut suferinzi de recunoaștere.

FINLANDEZII ATACĂ DIN DOUA PARTI

Helsinki, 20 (Rador.) — Trimisul special al agenției Havar pe frontul finlandez trimite următoarele: Incercuirea trupelor sovietice la Salla, pusă la cale de finlandezi, este foarte pronunțată și interesează grossul trupelor sovietice din acea regiune. De câteva zile timpul este foarte favorabil finlandezilor, deoarece temperatura este minus 40 grade. Finlandezii au transportat tot materialul lor ușor de artilerie pe șoseaua dintre Kemijaervi și Markajaervi. Trupele finlandeze pe de altă parte, înaintează prin păduri și tăie: tuesc forțele sovietice.

Aceasta ar fi încercat — după cât pare — să-și retragă artileria grea și de campanie și rezistența lor ar fi fost dese ori foarte puternică împotriva finlandezilor, cari îi atacă din amândouă părțile șoselei.

Se crede că în prezent, concentrările trupelor sovietice s'ar afla în triunghiul dela Nord-Est de Salla. Efectivele trupelor sovietice de aci, sunt evaluate la circa 40.000 oameni. Pe colinele dela Sud și Nord-Est de Salla se dau lupte foarte violente între elementele de recunoaștere finlandeze și detașamentele sovietice. Luptele ajung adesea corp la corp. Forțele finlandeze au descoperit în această regiune 5 avioane sovietice care fuseseră obligate să aterizeze din cauza poleiului de pe aripi. Un ofițer finlandez anunță că un soldat din detașamentul său a doborât cu focuri de armă unul din cele 4 avioane de bombardament sovietic, care ataca pe finlandezi dela mică înălțime.

CHINEZII AJUTĂ FINLANDA

Shanghai, 20 (Rador.) — D. Tanner, ministrul Finlandei în China a anunțat telegrafic la Helsinki că suma adunată prin subscripție publică la Shanghai, printre chinezi și streini, în favoarea Finlandei, este de 25.000 dolari chinezi.

RETRAGEREA TRUPELOR SOVIETICE

Helsinki, 20 (Rador.) — Trupele sovietice s'au retras pe o distanță de 45

km., în regiunea Salla, anunță Havar. Retragerea lor s'a făcut în direcția Kemijaervi, unde zilele acestea s'au dat lupte grele, rușii continuând să se retragă spre Markajaervi. Se crede că în această regiune se va da curând o luptă decisivă. Intre timp, patrulele finlandeze desfășoară o vie activitate în dosul liniilor sovietice. În această regiune se crede că sunt angajate numai două divizii sovietice.

Cu toate că gerul persistă, trupele sovietice au dat o ofensivă la Nord de lacul Ladoga. Rușii însă au suferit mari pierderi, ofensiva fiind respinsă. În regiunea Kuoamo, luptele s'au desfășurat pe un ger de minus 45 grade.

Pe frontul din istmul Careliei, artileria sovietică desfășoară o intensă activitate, însă bombardamentul său este mai mult menit să încurajeze trupele sovie-

tice. Numeroși soldați ruși au fost găsiți complet degerați în pădurile din istmul Careliei. Aviația sovietică bombardează ziinic bateriile finlandeze dela Bjorko. Se poate afirma că dela începutul războiului și până astăzi, rușii au pierdut pe frontul finlandez 208 avioane. Operațiile din regiunea Salla prezintă o mare importanță, intrucât forțele sovietice stăpânesc șoseaua ce leagă Kantalahti de calea ferată Murmansk.

309 BOMBE ÎNTR'O ZI

Helsinki, 20 (Rador.) Aviația sovietică a fost deosebit de activă, în sudul Finlandei. Aproximativ 300 bombe au fost aruncate. Sovieticii au atacat orașul Abo și insulele învecinate cu Hangoe, Ekenaes și Karis. Aviația a fost activă și în împrejurimile orașelor Kotka și Koivolaase. Se semnalează bombardări și în nordul țării.

Străinii fără patrie vor putea fi angajați voluntari în armata franceză

Paris, 20 (Rador.) — În cursul ședinței de Vineri a Camerei, delegația președinților grupurilor politice din adunarea deputaților a stăruit ca străinii de mai puțin de 5 ani și mai cu seamă cei fără patrie, să poată contracta angaja-

mente în armata franceză, ca voluntari. Delegația a examinat deasemenea chestiunea obținerii vizelor pentru pașapoartele străinilor dornici de a veni în Franța.

Ploi torențiale în Turcia

Ankara, 20 (Rador.) — Temperatura a crescut în mod simțitor la Ankara și în toată Turcia. Ploile torențiale, care cad în regiunea Izmit, Izmir, fac să se nască temeri de noi inundații. Noile

cutremure de pământ au fost ușoare și n'au făcut nici victime, nici stricăciuni. Ele au fost înregistrate în regiunea Erbaa, Aiskar, și Amasaya.

Portul Liverpool închis pentru orice navigație — Frigul împiedecă operațiile de pe front

Berlin, 20. (Rador.) — D. N. B. anunță de pe front: pe frontul occidental, frigul

continuă, deși ninge, iar cerul este acoperit. Din cauza frigului mare domnește în general liniște. La Sud de Eppenbrunn o patrulă germană a identificat o poziție de frontieră inamică, în care francezii au rezistat cu putere. Activitatea aviației a fost slabă. Amiralitatea britanică a închis portul Liverpool pentru fel de navigație. Se știe că acum câtva timp, estuarul Tamisei a fost închis, deoarece se făceau lucrări pentru dragarea minelor. Măsurile dovedesc că amiralitatea este neliniștită din cauza pierderilor tot mai mari de vase. Din cauza minelor, într'o singură zi, englezii au trebuit să mărturisescă pierderea a 24.000 tone.

Delegație economică germană în drum spre Moscova

Berlin, 20. (Rador.) — Joi seara au sosit la Riga membrii delegației economice germane, care se duc la Moscova și anume: ambasadorul Ritter, din ministerul afacerilor streine și consilierul Scheffeld, din ministerul aprovizionării. Vineri d. a. ei și-au continuat drumul spre Moscova. La începutul lui Octombrie 1939 d. Ritter a mai stat la Moscova 15 zile, ca trimis special al gu-

vernului german pentru negocierile economice germano-ruse, care fuseseră pregătite prin schimbul de scrisori dintre d-nii Ribbentrop și Molotov dela 28 Septembrie 1939. La mijlocul lui Decembrie d. Ritter a fost din nou la Moscova. De data aceasta d. Ritter va fi asistat de o delegație economică germană, condusă de Schnurre, ministru în ministerul afacerilor streine al Reichului.

Soldatilor belgieni

li se vor acorda din nou permisii

BRUXELLES, 20 (RADCR.) — CORRESPONDENTUL AGENȚIEI HAVAS ESTE INFORMAT CĂ ÎN SCURT TIMP SE VOR ACORDA DIN NOU PERMISIILE SOLDAȚILOR BELGHIENI

Englezii cenzurează curierul aerpostal transatlantic american

Newyork, 20 (Rador.) — DNB transmite: „New York Times” anunță Washington că noua violare a drepturilor de către englezi prin cenzurarea curierului aerpostal transatlantic american, cenzurare ce se face în insulele Bermude, va atrage după sine proteste din partea guvernului american.

Această nouă măsură ilegală engleză a sporit nemulțumirea cercurilor oficiale care și așa erau indispușe de răspunsul britanic la primele proteste americane.

Sabotajul fabricii engleze continuă

Incendiu la o fabrică de materiale electrice

Londra, 20 (Rador.) — În afară de exploziile declarate Joi dimineața într'o fabrică de muniții din nordul Londrei, explozii datorite, după cum se crede, unor acte de sabotaj, un incendiu a izbucnit Joi noapte într'o altă fabrică situată în cartierul Enfield, dela marginea Londrei. Se pare că și aici este vorba de un act de sabotaj. Autoritățile lițieneste au deschis o anchetă.

Focul a izbucnit în fabrica de materiale electrice „Sidney Bo Bird & Sons Ltd”. Flăcările au fost potolite peste o oră.

Pe frontul de Vest operații reduse

COMUNICAT FRANCO-GERMAN
Paris, 20. (Rador.) — Comunicatul franco-german: Nimic de semnalat.

COMUNICAT GERMAN
Berlin, 20. (Rador.) — Comunicatul oficial german: N'au fost evenimente importante.

AVIOANE STELINE DEASUPRA OLANDEI

Berlin, 20. (Rador.) — Cartierul german anunță că în seara de 18 Ianuarie avioane inamice au efectuat sboruri asupra Germaniei de Nord-Vest. Câteva prilej avioanele inamice au zburat în multe rânduri pe deasupra teritoriului olandez.